

Dosarul nr. 3ra-785/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

19 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Cernolev Veaceslav împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din 3 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 26 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 25 iunie 2018, Cernolev Veaceslav, reprezentat de avocatul Pavalachi Vadim a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii a indicat că a activat în cadrul organelor Ministerului Afacerilor Interne începând cu 5 aprilie 1999 până la 13 iulie 2007, deținând funcții de polițist al Batalionului special de escortă și pază al Comisariatului General de Poliție al mun. Chișinău al Ministerului Afacerilor Interne.

În contextul dat a menționat că în perioada de la 1 martie 2010 până la 24 mai 2017 a activat în cadrul Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției, și anume în perioada 26 februarie 2010 până la 20 mai 2012 în Batalionul de escortă al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, iar în perioada de timp de la 20 mai 2012 până la 24 mai 2017 în cadrul Penitenciarului nr. 11 din mun. Bălți.

A relatat că acumulând vechimea în muncă calculată cu avantaje stabilită de actele normative, a demisionat din sistemul penitenciar cu dreptul de a primi pensia pentru vechime în muncă.

A explicat că recent au fost revizuite calculele vechimii în muncă cu avantajele incluse, prin ce s-a constatat că vechimea în muncă în cadrul Ministerului Afacerilor Interne a dânsului este de 8 ani 3 luni 8 zile, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază al Ministerului Afacerilor Interne, în

perioada de activitate de la 5 aprilie 1999 până la 13 iulie 2007, care constituie cu înlesniri 16 ani 06 luni și 16 zile.

A precizat, în acest sens că de către Direcția de poliție a mun. Chișinău i-a fost eliberată confirmarea nr. P321/18 din 10 aprilie 2018 pentru a fi prezentată la Casa Națională de Asigurări Sociale.

La 4 mai 2018, a expediat către Casa Națională de Asigurări Sociale, o cerere prealabilă cu anexarea confirmării nr. P321/18 din 10 aprilie 2018, prin care a solicitat dispunerea recalculării mărimii pensiei reieșind din recalculul vechimii în muncă cu avantaje, cu achitarea diferenței de pensie pentru 12 luni anterioare, cu expedierea în adresa avocatului a copiei confirmate a deciziei de modificare a mărimii pensiei, cât și eliberarea legitimației de pensionar de tip nou.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 11-03/04-2763 din 25 mai 2018, i s-a refuzat în soluționarea cererii privind recalcularea pensiei reclamantului, invocându-se lipsa de teme. La fel, s-a făcut referire la prevederile art. 48 al Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, precum că pensiile se stabilesc de Casa Națională de Asigurări Sociale în modul stabilit de Guvern (redacția Legii nr. 282 din 28 decembrie 2016, în vigoare de la 1 anuarie 2017). Totodată, s-a mai specificat, că în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 potrivit căruia s-a recalculat vechimea în muncă, se prevede eliberarea confirmărilor pentru stabilirea pensiei pentru funcționarilor publici cu statut special și militari care și-au îndeplinit serviciul în cadrul serviciilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie), dar nu recalcularea acesteia.

Este de părere că refuzul Casei Națională de Asigurări Sociale este unul ilegal, fapt ce a servit drept temei de a se adresa în instanța de judecată în scopul apărării drepturilor sale.

A mai remarcat că a demisionat din serviciu cu o vechime în muncă de 23 ani, pe baza căreia i s-a stabilit o pensie în mărime de 50% din suma soldei. Potrivit adeverinței Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 942 din 22 februarie 2018, se atestă că primește pensie pentru vechime în muncă în mărime de 3 155,29 lei, stabilită de la 25 mai 2017, dosar de pensionar nr. 21764.

Iar, potrivit confirmării Direcției de poliție a mun. Chișinău nr. P321/18 din 10 aprilie 2018 se constată, că vechimea în muncă în cadrul Ministerului Afacerilor Interne este de 8 ani 3 luni 8 zile, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază al Ministerului Afacerilor Interne în perioada de activitate de la 5 aprilie 1999 până la 13 iulie 2007, care constituie cu înlesniri 16 ani 6 luni 16 zile.

Astfel fiind, vechimea în muncă totală a reclamantului constituie peste 31 ani, ceea ce constituie o pensie în mărime de nu mai mult de 75%.

A afirmat că dispune de dreptul la recalcularea mărimii pensiei (în scopul majorării) ca efect al măririi calculului vechimii în muncă, drept care a fost încălcat de către pârâtă prin refuzul nr. 11-03/04-2763 din 25 mai 2018 de a soluționa cererea cu privire la acest drept legal.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 13, 14, 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor

afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993.

A solicitat a declara ca fiind ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 11-03/04-2763 din 25 mai 2018, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea mărimii pensiei lui Cernolev Veaceslav reieșind din recalculul vechimii în muncă (cu avantaje), cu achitarea diferenței de pensie pentru 12 luni anterioare (perioada 4 mai 2017-4 mai 2018).

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost anulat ca fiind ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. II - 03/04-2763 din 25 mai 2018 în recalcularea cuantumului pensiei. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea mărimii pensiei lui Cernolev Veaceslav reieșind din recalcularea vechimii în muncă (cu avantaje) în baza Confirmării nr. P-321/18 din 10 aprilie 2018 eliberată de Direcția de Poliție a mun. Chișinău, începând cu data de 25 mai 2017, cu achitarea lui Cernolev Veaceslav a diferenței.

La 29 noiembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 3 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 26 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel cu referire pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 aprilie 1994, cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticipație, a reținut că subdiviziunile menționate în care a activat Cernolev Veaceslav sunt entități destinate pentru deținerea persoanelor, și care cad sub incidența legii ce permite calcularea a 2 luni de vechime în muncă pentru o lună de serviciu, exercitând-și serviciul nemijlocit în izolatoarele de urmărire penală (anterior izolatoare de detenție provizorie).

Instanța de apel a notat că, din norma sus-menționată rezultă că la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, Colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a sistemului penitenciar se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Ca urmare, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Consecință a celor expuse, instanța de apel a reținut ca justă și întemeiată concluzia primei instanțe.

La 19 iunie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 3 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 24 iunie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs motivat împotriva deciziei din 3 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

Cu referire la prevederile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nr. 78 din 21 februarie 1994, a remarcat că Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis.

Or, Hotărârea Guvernului suscitată, nu conține prevederile indicate în Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018, și anume perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie).

Prin urmare, a obiectat că două luni pentru vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu provizoriu după cum este indicat în Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în condițiile art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la data de 19 iunie 2020 (f. d. 136), și respectiv 24 iunie 2020 (f. d.137) este în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 3 iunie 2020 (f. d.123) și recepționată de recurent la 13 iulie 2020 (f. d.141).

Prin referința din 30 iulie 2020, Cernolev Veaceslav, reprezentată de avocatul Mîrzîncu Aurelia a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de

admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh